

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 2. An sponsus sponsalibus renuntiare possit ob insperatas divitias sibi
post illa contracta supervenientes?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

salia , sive matrimonium sponsæ dicitur obligatur stare suis promissis , ac si sponsa nulla bona haberet ; si enim sponsus sub conditione bonorum , quæ de præsenti sponsa habet , intelligi voluisse obligacionem sponsalium , debuissest id exprimere , & in pactum deducere , atque adeo sibi imputare debet , quod nullum de dote pactum inierit.

415 Nihilominus sponsalia eo in casu dissolvi , idque probabilius ac verius , docent alii cum Abb. in cap. quemadmodum de jurejur. n. 10. Navarr. c. 22. n. 27. Sylvest. V. sponsalia , 9. 10. cas. 9. Henr. l. 11. c. 14. n. 6. Sanch. l. 1. D. 59. n. 4. Coninch. D. 23. dub. 8. n. 69. Palaio D. 1. p. 28. n. 3. Laym. l. 5. tr. 10. 1. p. c. 2. aliquie. Prob. 1. argumento opposito contrariæ sententiae fundamento , quia sponsa dives censetur tacite omnia bona suain dotem promittere , ut cum aliis tradit Bart. l. si constante , n. 78. ff. soluto matrim. Ergo si habitas facultates amittat , cum tacite promissam dotem solvere nequeat , deficiente conditione , cessabit sponsalium obligatio. Verum cum utræque pars argumentum hoc sibi vendicet , esto id verum non sit ; Prob. tamen 2. ex eo , quia negari non potest , eam esse notabilissimam , & gravem mutationem , que si à principio existeret , sponsalia contrahi impediret , & quilibet prudentem à matrimonio

contrahendo averteret : ergo etiam superveniens dissolvit sponsalia ; rebus enim notabiliter mutatis promissio non obligat juxta C. quemadmodum de jurejur. Et ratio ulterior est , quia in matrimonio contrahendo vel maximè attenditur patrimonium contrahentis , an amplum sit , an exiguum , ut onera matrimonii sustentari possint ; & in hujusmodi casibus persæpe magis arrident divitiae , quam sponsa , quæ præcipuum vel unicum non rarò sunt motivum cum tali sponsa contrahendi : Quare promissio illa matrimonii contrahendi subintelligitur sub illo divitiarum statu ; unde si illo excidat sponsa , cessabit obligatio , & Faustus à sponsalibus resilire poterit.

Ad 2. Q. An , si post sponsalia , 416 uno sposo in eodem statu manente , alteri superveniant insperate divitiae , possit iste ea de causa à sponsalibus resilire ? Respondent non nulli cum P. Schmier p. 1. de sponsal. c. 5. n. 149. affirmativè , eo quod in tali casu sponsalium executio illi fiat notabiliter durior , ita ut merito præsumi possit , sponsum à principio non fuisse in sponsalia consensurum , si se ita divitem videtur , aut tot divitiis augendum.

Verum contrarium probabilius tenent alii , obligantes sponsum divitiis auctum ad standum suis promissis. Ita Sanch. l. c. n. 6.

Cos.

Coninck. l. c. n. 5. Gutier c. 33. de matrim König. b. c. n. 78. Pirh. n. 64. Schmalzgr. n. 192. & alii. Rationem dant; quia sponsa, seu pars, cum qua contraxit, per divitias sponsi non est deterior facta: ergo non debet suo jure privari per divitias alteri parti supervenientes, quae non praestant sufficiens resiliendi fundamentum; non enim per hoc potest dici deceptus sponsus in sponsæ conditione, cum ex hujus parte nihil immutetur, nec per errorem in eam consensisse, nam si quis error est, circa propriam sponsi conditionem est, circa, quam consensus non fertur; non vero circa conditionem sponsæ. Nec obstat, quod executio sponsalium illi durior fiat, quia non sit durior per se, sed ex eo, quod impeditur ab aliis nuptiis dictioribus contrahendis, quod ad resiliendum à jam contractis sponsalibus non sufficit, alias quoties offerentur sponsalia dictiora, minus dictia possent solvi, ut notat Palao l. c. quod utique dicendum non est. Unde patet responsio ad argumentum sententiae oppositæ.

417 Ad 3. Q. An utrōque sponso fornicante liceat utrique, vel cui-nam à sponsalibus resilire? Respondet Baludan. 4. d. 27. p. 1. a. 3. n. 17. neutri licere in eo calu à sponsalibus resilire; quia si uterque post sponsalia fornicetur compensatur delictum delicto, eò quod in causa matrimonii uterque sit æqualis, &

mutua fornicatio compensetur, & quamvis fornicatio fœminæ gravior sit, ac foedior, non tamen permittitur divortium viro fornicanti, sed si uterque committat adulterium, neuter agere potest ad divortium. C. intellectimus, 6. Adulter: ergo etiam neuter sponsorum resilire à sponsalibus poterit, casu, quo uterque fornicationem commisit.

Alii cum Sanch. D. 55. num. 9. Henr. l. 11. de matrim. c. 14. n. 6. Coninck. D. 23. dub. 7. concl. 6. Gutier. c. 31. n. 4. Laym. l. 5. tr. 10. p. 1. c. 2. n. 12. & aliis docent in eo casu non compensari delicta, sed solum sponsum posse repudiare sponsam fornicariam, & à sponsalibus resilire; quia ubi delicta sunt imparia, non admittitur compensatio: in positio autem ca-su delicta sunt imparia, quia longè foedior est fornicatio sponsæ, quam sponsi, longèque vilior, & sponso detestabilius, argum. leg. et si criminale, Cod. ad leg. Jul. de adulter. leg. palam ff. de ritu nuptiar. Ergo non admittitur compensatio; siquidem iniquè fieret compensatio, ubi detrimentum ex altera parte est longè gravius, uti est detrimentum viri ob fornicationem sponsæ, ut-pote quæ multò turpior est in fœmina, ut dictum est, & pluribus probat Tiraquel. l. 1. connub. n. 45. ob quam causam patri concubinario, seu luxuriosè viventi permititur filiam luxuriosè viventem ex-

LII 3 hære-